

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

I. Mateřská škola Polička

Riegrova 7, 572 01 Polička

Identifikátor: 600 100 138

Zřizovatel: Město Polička, MÚ, Palackého, 572 01 Polička

Školský úřad Svitavy, Lanškrounská 2, 568 02 Svitavy

Termín konání orientační inspekce: 18. a 20. dubna 2000

Čj.	104 176/1164
Signatura	oj4at115

CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO ZAŘÍZENÍ

Dvoutřídní I. mateřská škola Polička s celodenním provozem je umístěna ve středu města v jednopatrové budově rodinného typu, která byla v roce 1942 darována pro účely předškolního řízení. Do současné doby bylo v budově provedeno několik větších úprav (celková rekonstrukce, elektroinstalace, vodoinstalace). Poslední oprava se uskutečnila o prázdninách v roce 1999 (výměna dřevěné podlahy v herně v 1. poschodí, kde bylo také vylamováno a položen nový koberec).

V přízemí budovy je umístěna 1. třída, společná šatna dětí a školní jídelna, ve které se vaří obědy i pro IV. MŠ Polička. V prvním poschodí je II. třída, dvě ložnice a kabinet, který částečně slouží jako ředitelna školy. U každé třídy je vlastní sociální zařízení. Školní zahrada je v těsné blízkosti MŠ a je situována od ulice do zadní části zástavby domů. Její prostředí je z hlediska hlučnosti klidné a příjemné.

Všechny místnosti v MŠ k dennímu pobytu dětí jsou velmi malé, stísněné, jejich skutečná kapacita je mnohem nižší (18 a 24), než je skutečný stav přijatých dětí. Pro školní rok 1999 - 2000 byla na žádost ředitelky školy stanovena dne 18. listopadu 1999 OHS Svitavy podmíněná kapacita MŠ a to do 30. června 2000 na 48 dětí. Děti byly do tříd rozděleny podle věku (3 - 5 a 5 - 6,5), respektována byla i přání rodičů.

S dětmi pracují čtyři pedagogické pracovnice. Ředitelka byla do funkce jmenována po konkurzu od 11. ledna 1999. Do I. MŠ Polička přešla z jednotřídní MŠ Květná.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Učitelky při své výchovně vzdělávací činnosti vycházejí především ze stanovených cílů a úkolů v Pracovním plánu školy na šk. r. 1999 - 2000. Obsah čerpají z časově tematických plánů vydaných v návaznosti na Program výchovné práce pro jesle a MŠ MŠMT ČSR pod č. j. 33 483/83-201 dne 23. prosince 1983. Pro vlastní práci úkoly a obsah sestavují do tematických bloků (převážně týdenních až čtrnácti denních). Témata jsou rozpracována do všech výchovných složek, které jsou při realizaci rovnoměrně uplatňovány. Jejich motivační provázanost během dne je zcela zřetelná, ne vždy se jí daří zachovávat v průběhu týdne (dokladováno v přehledech výchovné práce). Rozdílů jsou mezi jednotlivými učitelkami a to v promyšlenosti a logické posloupnosti předávaných poznatků. Ke sledovaným vzdělávacím činnostem byla příprava na vzdělávací práci vzorná.

Personální podmínky obou tříd jsou vynikající. S dětmi pracují zkušené učitelky s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Jedna z nich absolvovala kurz logopedické prevence a pomáhá logopedické asistentce, která do MŠ dochází, s procvičováním výslovnosti a gymnastikou mluvidel.

Pro řízené činnosti je MŠ dobře vybavená. Některé učební pomůcky jsou již staršího data, ale v dobrém technickém stavu. K obměnám a modernizaci dochází především v oblasti hudební, pracovní a výtvarné výchovy. Jsou pořizovány jak metodické, tak netradiční materiály k osvojování si moderních výtvarných technik (různé zpěvníčky pro hudební výchovu, pracovní listy, prstové barvy, druhy a kvality papíru, keramická hlína pod.). Prostorové podmínky vyžadují náročnou organizaci a promyšlenost jednotlivých činností (výtvarné, pracovní, pohybové - ranní cvičení).

Pro spontánní činnosti jsou třídy a herny vhodně a účelně vybaveny a umožňují dostatečnou stimulaci dětí. Je vytvořeno několik hrových koutků, ale jejich množství je omezeno členitostí tříd a heren, umístěním akumulárních kamen a malým prostorem. Učitelky

umožňují dětem pomocí paravánek a přemísťováním stolečků vytvářet variabilní rozčlenění místa pro zájmové a skupinové činnosti. Sortiment hraček je účelně a s rozmyslem obměňován a jejich uložení vytváří denní nabídku pro děti. K pohybovému vyžití je v prostoru herny vyčleněna část prostoru. Zde si mohou děti také rozvinout hry s většími stavebnicemi, auty a kostkami.

V průběhu dne v době hospitací byly spontánní a řízené činnosti v I. třídě v rovnováze. Mírná převaha řízených činností byla zaznamenána ve třídě starších dětí, ale nebyla dětmi pocíťována jako zátěžová, neboť se aktivně a se zájmem zapojovaly do činností nabízených učitelkou (dekorativní zdobení kraslic).

Denní režim je stanoven pro obě třídy. Respektuje psychohygienické zásady v uspořádání života dětí. Je dostatečně pružný a variabilní. Po celý den byl k dispozici pitný režim a děti mají vypěstován (u mladších je upevňován) návyk jeho využívání. Ne zcela efektivně je řešeno rozdávání jídla při obědě. Kuchařky nosí jídlo přes chodbu a po schodišti do tříd, které jsou rovněž využívány jako jídelny. Tento způsob je velmi náročný z hlediska fyzického i hygienického (těžké tácy, snižování teploty jídla, malá možnost vytváření sebeobslužných návyků u dětí). Vzhledem k umístění kuchyně, absence výtahu a malého prostoru jídelen ve třídách se tento způsob rozdávání stravy jeví v současné době jako nejschůdnější řešení. Dopolední svačina probíhala individuálně. V obou třídách děti prokázaly že se dovedou samostatně a bez pomoci učitelky obsloužit.

Metody a formy, které pro vzdělávací práci v řízených činnostech učitelky zvolily, byly vhodné a odpovídaly podmínkám a složení tříd. Obě výtvarné výchovy byly provedeny po skupinách, s mladšími dětmi pracovala učitelka i individuálně. Děti měly možnost se do činností zapojovat podle svého zájmu a měly dostatek času práci dokončit. Ve třídě, kde bylo větší věkové rozpětí dětí, byl úkol diferencován a respektovány schopnosti dětí. Vhodná motivace (pašijový týden - velikonoční zvyky,...) při níž byl dobře vysvětlen význam velikonoce, umožnila dětem pracovat se zaujetím a s citovým prožitkem (starší děti - malování - škaredá středa, velikonoční pondělí, mladší děti - dekorativní zdobení veliké papírové kraslice různými technikami). Obě učitelky navodily příjemnou atmosféru k práci dětí a jejich výtvarné ztvárnění nijak neovlivňovaly. Děti měly možnost sdělovat své pocity z činnosti a učitelky je využívaly k připomínání, opakování a k rozvoji nových poznatků. Výtvarné techniky děti dobře zvládly. Samostatně využívaly hygienické návyky, pečovaly o čistotu pracovního místa. Výsledek práce (manipulační dovednosti a estetické ztvárnění) byl učitelkami pozitivně oceněn a zdravě posilována sebedůvěra a schopnosti dětí.

Ranní cvičení mají v MŠ svůj fyziologický a psychohygienický význam v průběhu dne a jsou denně zařazována. Pozornost byla věnována přirozeným cvičením a zdravotním cvikům (lokomoční a nelokomoční dovednosti). Jejich metodické provedení bylo v obou třídách správné. Nebyla podceňována relaxace, bylo několikrát zařazeno uvolnění a vydýchání.

Při spontánních činnostech starší děti využily nabídky činnosti, kterou si pro ně učitelka připravila (zdobení výdunků netradiční technikou - ovesné vločky, mák). Děti se do ní zapojovaly podle svého zájmu a zároveň měly možnost si pohrát a vybrat si hračku podle svého přání. Zvládnutí technik a zájem dětí o pracovní a výtvarné činnosti je dokladem promyšleného vedení učitelek a je také podmíněn velmi dobrým materiálním vybavením školy v této oblasti. Ve třídě mladších dětí byla zařazena řízená činnost postupně již od doby jejich scházení při ranních hrách. Navíc zde učitelka kladla větší důraz na vytváření citového zázemí, bezpečí a jistoty a vytvářela delší časový prostor pro vzájemnou komunikaci, spolupráci dětí a navozování kamarádských vztahů. Pozitivního hodnocení a vysvětlování využívala k pěstování morálních, kulturních a společenských návyků (ohleduplnost, sebezpůsobování, omluvit se apod.).

Práce s dětmi s odkladem školní docházky je v MŠ systematická. Jsou průběžně zařazovány grafomotorické cviky a je dokladována úroveň jejich osobnostního rozvoje (zaměřeno především na rozvoj řeči, výslovnosti, komunikativních dovedností).

Výzdoba školy i tříd - velikonoční tematika - byla inspirativní, estetická a působivá. Podílely se na ní svými pracemi a výrobky děti i učitelky.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování řízených a spontánních činností - hodnocení je velmi dobré.

Podmínky řízených a spontánních činností - personální - hodnocení je vynikající

- materiální pro řízené činnosti - vynikající

pro spontánní činnosti - velmi dobré

- psychohygienické - velmi dobré.

Hodnocení organizace vzdělávací činnosti, použitých forem, metod práce a průběhových výsledků u dětí je vynikající.

Motivace a hodnocení v řízených a spontánních činnostech byla vynikající.

Interakce a komunikace v řízených a spontánních činnostech byla vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Při plánování vycházela ředitelka především z podmínek mateřské školy a z „Hodnocení výchovné práce ve školním roce 1998 - 1999, které sama po půlročním působení v MŠ vypracovala. Z analýzy, která byla v hodnocení provedena, vyplynuly 4 hlavní cíle vzdělávací činnosti, které jsou následovně rozpracovány v „Pracovním plánu školy pro školní rok 1999 - 2000“:

1. vytvořit podmínky pro rozvoj osobnosti dítěte v oblasti motorické, emocionální, etické a sociální
2. respektovat psychologické zvláštnosti dětí předškolního věku
3. navazovat na rodinnou výchovu, nabízet všestrannou odbornou a poradenskou pomoc při výchově předškolních dětí
4. při zabezpečování zdravého a všestranného rozvoje dětí využívat prvků projektu Zdravá mateřská škola.

Pracovní plán byl projednán na pedagogické poradě 6. září 1999 a je k dispozici učitelkám ve třídách. Pro pět dětí s odkladem školní docházky jsou vypracovány individuální plány jejich osobnostního rozvoje.

Mateřská škola do svého programu zahrnuje i nadstandardní péči - výuku anglického jazyka a logopedii. Pro nejstarší děti realizuje předplavecký výcvik.

Hodnocení plánování je vynikající.

Organizování

Personál I. MŠ Polička tvoří mimo čtyř pedagogických pracovníků a školnice tři pracovnice školní jídelny. Vedoucí stravování je pracovnící VI. MŠ Polička a svoji funkci pro I. MŠ zajišťuje na úvazek 0,5. Pro všechny pracovnice školy jsou ředitelkou určeny jejich náplně a pracovní povinnosti, které jsou všemi zainteresujícími stranami stvrzeny podpisem.

Učitelka, která by zastupovala ředitelku v případě její nepřítomnosti ve škole, zatím nebyla stanovena. Rozpisem služeb učitelek a stanovením pracovní doby provozních pracovníků je zajištěna organizace provozu MŠ vzhledem k jejím podmínkám a potřebám. Stanovená pravidla a povinnosti pracovníků a jejich plnění a dodržování jsou ředitelkou pravidelně sledovány. Kontrola pracovníků školní jídelny byla přenesena na vedoucí stravování, která o jejích výsledcích ředitelku informuje. Všechny pracovníce mají přístup k potřebným informacím. Jsou jim předávány včas, objektivně a úplně. Jednou z forem jsou prováděné provozní porady, které jsou rovněž prostředkem k proškolení BOZP a k základním hygienickým zásadám. Jsou o nich vedeny písemné zápisy.

Pro pedagogické pracovníce jsou organizovány pedagogické porady. Jejich obsah je předem plánován a učitelky se mohou na ně včas připravit. Zde jsou diskutovány připomínky k ročnímu plánu práce (6. září 1999), závěry z hospitací, jsou prováděna dílčí hodnocení vzdělávací práce a úroveň dosažených výsledků u dětí. Nedílnou a pravidelnou součástí je přenos informací z navštívených vzdělávacích seminářů, ke kterému jsou vytvářeny velmi dobré podmínky a učitelky se jich mohou zúčastňovat podle vlastního zájmu a zaměření, dále ze studia odborných časopisů (především z Informatoria) a samostudia. Porady obsahují i některé organizační záležitosti týkající se zajišťování a realizace akcí školy (besídky, výstavy, výlety, veřejná vystoupení apod.). Ředitelka věnuje pedagogickým poradám patřičnou důležitost, neboť jsou jedním z prostředků řízení školy.

Práce učitelek a její úroveň je sledována při hospitacích ve vzdělávacím procesu i kontrolou vedení třídní dokumentace. Pro hospitaci si ředitelka stanovila stálé úkoly, které jsou v souladu s úkoly a cíly v pracovním plánu školy. Zápisy však dokladují, že je převážně sledován úkol, který si stanovila učitelka. Závěry vyplývají z úrovně probíhající činnosti a již méně vytvářejí podklady k hodnocení stanovených úkolů a tím i k plánování pro příští období. Pro hodnocení práce učitelek jsou vypracována kritéria.

Povinná dokumentace školy je vedena dle zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Je úplná, pečlivě uspořádaná a přehledná. Důležité údaje jsou zabezpečeny proti jejich zneužití. Inventarizace byla provedena k 30. listopadu 1999 a nebyly shledány rozdíly. Rovněž zápis z provedené kontroly MÚ 20. dubna 1999 na stav pokladní hotovosti dokladuje její bezchybnost.

Mateřská škola se ve svém programu zaměřuje na spolupráci s rodinou. Rodiče při prvním vstupu do MŠ s dítětem jsou informováni o pravidlech jednání - Vnitřní řád školy pro rodiče. Jeho forma je sice zastaralá, ale umožňuje rodičům i jejich práva a pomoc a to především oblasti pedagogicko-výchovné. Rovněž v ročním plánu je spolupráci věnována velká pozornost. Jsou zde vyznačeny její různé formy, které charakterizují společný zájem o výchovu dětí.

Spolupráce s dalšími institucemi - ze ZŠ, s ostatními MŠ ve městě, s Pedagogicko-psychologickou poradnou Svitavy, s Plavecnou školou v Poličce, se Střediskem kulturních služeb a DDM v Poličce, s dětskými lékaři, se svým zřizovatelem atd. obohacuje život a výchovně vzdělávací práci MŠ. Sama škola prezentuje své výsledky při různých příležitostech na veřejnosti (výstavy dětských prací, veřejná vystoupení) a tím vytváří pocit sounáležitosti k obci.

Hodnocení kvality řízení

Organizační uspořádání mateřské školy je funkční - hodnocení je vynikající.

Efektivnost vedení a motivování pracovníků - hodnocení je vynikající.

Hodnocení účinnosti kontrolních mechanismů je velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení podle §13a odst. 2 a § 13b odst. 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů ze dne 17. února 1999
- Dotazník pro ředitele před inspekcí
- Stanovení podmíněčné kapacity MŠ OHS Svitavy ze dne 18. listopadu 1999 pro školní rok 1999 - 2000 s platností do 30. června
- Povolená výjimka z počtu dětí ve třídě na 25 dětí z 18. května 1999 s platností do 30. června 2000
- Pracovní plán školy pro školní rok 1999 - 2000
- Hodnocení výchovné práce ve školním roce 1998 - 1999
- Řád MŠ pro rodiče
- Denní režim
- Týdenní přípravy učitelek
- Přehledy výchovné práce I. a II. třídy
- Individuální plány pro děti s odkladem školní docházky
- Evidence dětí (přihlášky, rozhodnutí, evidenční listy)
- Personální dokumentace
- Pracovní náplň pro učitelky MŠ a povinnosti vyplývající z této náplně
- Rozvrh služeb učitelek
- Pracovní povinnosti pracovníků
- Kritéria pro přiznání osobních příplatků a k odměňování
- Zápis z kontroly MÚ ze dne 20. dubna 1999 na stav hotovosti pokladny na drobná vydání
- Rozpočet školy od zřizovatele pro r. 2000
- Záписы z pedagogických a provozních porad
- Kniha kontrol
- Záписы ze schůzek rodičů
- Záписы z hospitací
- Zápis z provedené inventarizaci k 30. listopadu 1999

ZÁVĚR

Mateřská škola vytváří podnětné prostředí jak ve vztahu k dětem, k jejich rodičům, tak klade důraz na kvalitní výchovně vzdělávací práci. Z výsledků hospitací, z výše popsaných dokumentů a z rozhovoru s ředitelkou vyplývá vynikající úroveň školy. Organizace provozu je promyšlená a funkční. Ředitelka školy prokázala dobrou orientaci v novém prostředí.

Nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Nebylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Pechancová

Marcela Pechancová v. r.

Ve Svitavách dne 26. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. května 2000.

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Zdena Procházková

Procházková Zdena v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-05-16	104 210/00
Zřizovatel	2000-05-16	104 212/00

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány